

නොබැඳි රටවලට නව විද්‍යා පෙරමුණු

ආචාර්ය සුසන්ත ගුණතිලක

තෙවන ලෝකයේ භාවිතා කෙරෙන විද්‍යාවන් ඓතිහාසික වශයෙන් ආරම්භ වූයේ බටහිර ලෝකයේයි. ශ්‍රී ලංකාවේ හා තෙවන ලෝකයේ බොහෝ රටවලක් ඒ විද්‍යාත්මක දැනුම හා ආශ්‍රිත නියම පුද්ගල කණ්ඩායමක් බිහිවූයේ හුදෙක්ම විසිවන ශත වර්ෂයේදී ය. මෙහි මුල් යුගයේ දී එනම් පසුගිය තිස් හෝ හතළිස් වසර කළ මේ දැනුම බටහිරෙන් ලබා ගන්නා ලද්දේ ශිෂ්‍යයන් විදේශික විශ්ව විද්‍යාලයන්ට සංක්‍රමණයවීම මගිනි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ශිෂ්‍යයන් බහුල වශයෙන් ගියේ ත්‍රිකුණාමලය විශ්ව විද්‍යාලවලටයි. නවත් සමහර රටවල ශිෂ්‍යයෝ ප්‍රංශ, අමෙරිකානු, ඕලන්ද ආදී විශ්ව විද්‍යාලවලට ගියහ. එසේ ගිය ඔවුහු මේ විද්‍යාවේ විවිධ පැති උකහා ගත්හ.

මේ දේශයන්හි විශ්ව විද්‍යාල පිහිටුවීමෙන් පසු විද්‍යාව ලබා ගැනීමෙහි ක්‍රමයෙහි ගුණාත්මක වෙනසක් සිදුවිය. ඒ වෙනස නම් විද්‍යාවන්හි මූලික න්‍යායයන් සහ ක්‍රම තවමත් බටහිර රට වල ප්‍රභවය වූ නමුත් දැනුම බෙදා දීමේ ක්‍රමය තෙවන ලෝකයේ රටවල විශ්ව විද්‍යාලවලට සිදුවීම ය.

මේ විද්‍යාත්මක දැනුම බෙදා දීමේ ක්‍රමය විකාශනයකිලි ක්‍රමයකි. විද්‍යාව පිළිබඳ දැනුමෙන් විශාල සම්භාරයක් වැඩෙන්නේ බටහිර රටවල ය. අදත් ප්‍රධාන වශයෙන්ම එය එසේම ය. පර්යේෂණ හා විද්‍යාත්මක සංවර්ධන කටයුතුවල සියයට 98 ක්ම කෙරෙන්නේ දියුණු රටවලයයි එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් ඉණන් බලා ඇත.

එවැනි විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ කෙවන ලෝකයේ කෙරෙන්නේ 2%කි. එයින් අඩක් එනම් මුළු ලෝකයේම කෙරෙන පර්යේෂණවලින් සියයට 11 ක් තෙවන ලෝකයේ ප්‍රශ්න පිළිබඳවයි. දියුණු රටවල කෙරෙන පර්යේෂණ පසුව නොදියුණු රටවලටත් බෙදා දෙනු ලැබේ. මින් හැඟෙන්නේ විද්‍යාව පිළිබඳ සිතූම පැතුමවලින් බහුතර කොටසක් සිදුවන්නේ බටහිර රටවල බවය. තෙවන ලෝකයේ කෙරෙන්නේ ප්‍රශ්න පිළිබඳ සුළු සුළු වෙනස්කම් සලකා බැලීම පමණකි. මෙයින් හැඟෙන නවත් කරුණක් නම් බටහිර රටවලින් ඒවාට නතු රටවලින් විද්‍යාව පිළිබඳ සිදුවන සාකච්ඡාවන්හි දී කාලය පිළිබඳ වෙනසක් වූ බවය. පොත පත බහුල වශයෙන් ලද හැකි එමෙන්ම නිලධාරීන් හා ශිෂ්‍යයන් පාඨල ලෙස හුවමාරු කරගත හැකි ස්ථානවල ඒ කාලය පිළිබඳ වෙනස ඉතාම සුළු ය.

මේ විද්‍යාත්මක දැනුම පිළිබඳ විකාශනයේ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ කවත් පැත්තක් නම් ආර්ථික හා දේශපාලන ලෝකයේ කිබෙන විධියේ යටත් විජිතවාදී ශ්‍රම විභජනයක් ශාස්ත්‍රීය ලෝකයෙන් පවතින බව ය. විද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රධාන ලිපි ලේඛන හා ප්‍රධාන ප්‍රශ්න ප්‍රභවය වන්නේ දියුණු රටවල මහා නගරවලයි. ඒ මහා රාජ්‍යවලට නතු රටවල විද්‍යාලයන් විසින් සලකා බලනු ලබන්නේ සුළු විද්‍යාත්මක ප්‍රශ්න පමණි. මෙයට හේතුව නොදියුණු රටවල අවශ්‍ය දේ ලබා ගත හැකි වන්නේ සීමා සහිතව හෙයිනි. මෙම විද්‍යාත්මක විකාශන ආකෘතිය හේතු කොට ගෙන බුද්ධිය අනුකරණශීලීත්වයක් වශයෙන් හැඳින්විය හැකි තත්වයක් ද ඇතිවේ.

ඒ ප්‍රධාන නගරවල හට ගන්නා දැනුමක් ඒ නගර වලට නතු සීමාවන්හි හට ගන්නා දැනුමක් අතර වෙනසෙහි ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් නම් ප්‍රමාණයෙන් දැනුම සංවර්ධන වේගයෙන් ඉතාම ප්‍රබල

වෙනසයි. මේ වෙනස ඕනෑම විධියේ මිමිමකින් දැනගත හැකිය. ශාස්ත්‍රීය ලිපි ලේඛන, ශාස්ත්‍රීය ප්‍රකාශන හෝ විද්‍යාව භාවිතා කරන පුද්ගලයන්ගේ සංඛ්‍යා ලේඛන මගින් ද මේ වෙනස දැන ගත හැකි ය. නොදියුණු රටවල උපාධිධරයන්ගේ සංඛ්‍යාව සීග්‍ර වේගයෙන් සංවර්ධනය වීම නිසා එහි ලා සිදුවන වෙනස නම් එන්ට එන්ටම අඩුවේ.

මධ්‍යම නගරයන් සීමාන් අතර දැනුමෙහි හා දැනුම සංවර්ධන වේගයෙන් වෙනස නිසා ඇතිවන ප්‍රතිඵලයක් නම් ඒ නතු ප්‍රදේශ යට යැවෙන දැනුම ප්‍රමාණය මධ්‍යම ප්‍රදේශයෙන් හට ගන්නා දැනුමෙන් ඉතා සුළු කොටසක් වීමය. මෙසේ දැනුම සංක්‍රමණය වීම ස්වාභාව වශයෙන්ම අසම්පූර්ණ ය. එසේ සම්පූර්ණ විය හැක්කේ ඒ මධ්‍යම ප්‍රදේශයේ ලැබෙන ලිපි ලේඛන, ප්‍රකාශන හා විද්‍යාඥයන්ගේ සහමුලින්ම ඒ නතු වන ප්‍රදේශයන්හිම ලැබෙනොත් පමණි.

දකුණු ආසියානු රටවල කිබෙන විධියේ විදේශ ධන ප්‍රශ්නයක් ඇති වූ කල්හි මීට පෙර පැවැති අසම්පූර්ණ පොත් පත් ගනු දෙනු නව නවත් අසම්පූර්ණවේ. මෑතක දී ශ්‍රී ලංකාවේ ද එවැනි ගනු දෙනුවක් සහමුලින්ම නොමැති තරම් විය. එපමණක් නොවේ. එම විදේශ ධන හේතුව නිසාම ඒ ප්‍රධාන දේශවල කිබෙන විධියේ විද්‍යාත්මක උපකරණ නොදියුණු රටවලට ලබා ගත නොහැකි වේ.

විද්‍යාත්මක දැනුම විකාශනයේ හා බෙදා දීමේ එක්තරා වටිනා අංශයක් නම් මේ නතු වන රටවල ක්‍රියාවේ යෙදෙන දියුණු රට රටවලින් ආ විශේෂඥයන්ගේ සංඛ්‍යාවයි. බොහෝ විට මෙහි දීත් නැවත පෙනෙන්නේ යටත් විජිත වාදී යුගයේ ශ්‍රම විභජනය යයි. මක්නිසාදයත් ඒ බැහැරින් එන විශේෂඥයා හෝ විද්‍යාඥයා සිය අදහස් ඒ නොදියුණු රටවලට බලයෙන් ආරෝපනය කරන්නට ප්‍රයත්න දරන හෙයිනි. ඒ අතර ඔවුහු යම්කිසි ප්‍රශ්නයක ප්‍රාදේශික අංශය නොඑසේ නම් ඒ ප්‍රශ්නයේ ප්‍රායෝගික අංශය නොගනා හරින්නට ද ප්‍රයත්න දරති.

ඒ දියුණු මධ්‍යස්ථානවල සිට ඇත පෙදෙස්වලට ප්‍රකාශන විද්වතුන් හා විද්‍යාඥයින්ගේ ගමන් බිමන් ආදියෙන් කරන දැනුම බෙදා දීම හැරුණු විට මේ දැනුම බෙදා දිය හැකි නවත් මාර්ග ඇත. එනම් ඒ ඇත පෙදෙස්වලින් ආ නමුත් ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානවලට යාමෙනි. විදේශ ධන නිහඬ නිසා එවැනි ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථාන වලට යන ශිෂ්‍යයන්ගේ සංඛ්‍යාව අඩු වී ඇත. එසේ වුවද සම මෙලන සම්මන්ත්‍රණවලට යන විද්‍යාඥයන්ගේ සංඛ්‍යාව දියුණු වන්නට පටන් ගෙන ඇත. එහෙත් ඒ ගමන් බිමන් දැනුම සංවර්ධනය වීම පිළිබඳ සීග්‍ර වේගය හා සරිලන්නේ නැත. එහෙත් එවැනි විදේශ සංචාරවල දී පවා දැනුම ලබා දීම සම්පූර්ණ නැත. මක්නිසාදයත් ආපසු එන විද්වතා විසින් බෙදා දෙනු ලබන්නේ ලබන ලද දැනුමෙන් ඉතාම සුළු කොටසක් හෙයිනි.

මෙසේ මේ ඇත ප්‍රදේශවල කිබෙන දැනුම සෑම විටම විකෘති, සීමිත වූත්, යල් පැන ගියාවූත්, මධ්‍යම ප්‍රදේශයට නතු වූත් දැනුමක් වනු ඇත. මෙහි දී නොපමාව පැන නගින ප්‍රශ්නයක් වෙයි. එනම් ව්‍යුහය පිළිබඳ සීමා හේතු කොට ගෙන ඒ මධ්‍යම ප්‍රදේශයේ දැනුම ඇත ප්‍රදේශවලින් ඒ ආකාරයෙන්ම ලබා ගත නොහැකි නම් ඇත ප්‍රදේශ වල ගැඹුරු දැනුමක් ප්‍රභවය කළ හැකි නොවන්නේ මක්නිසාද යන්න ය.

යුරෝපය, බැහැරට විහිදීමේ ව්‍යාපාරය ආරම්භයේ දී පැවති විශේෂ වෙනසක් ආර්ථික හා දේශපාලන කටයුතු අතින් නෙවන ලෝකයේ ද දැනට හටගෙන ඇත. විද්‍යාවේ සංවර්ධනයට ඉවහල් වන සාමාජික රටාවන් ලෝකය පිළිබඳ දර්ශනයන් විද්‍යාවේ ශිෂ්‍ය දියුණුවත් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ය. ජනියා අපේ රට වැනි කුඩා රටවල් විසින් මේ අලුත් අභින බව පිළිබඳ අදහස් වලින් බෙහෙවින් ප්‍රතිඵල ලද යුතු වේ. එසේ ලබාගෙන ඒ හැඟීම් දේශපාලන කටයුතුවල සිට විද්‍යාත්මක කටයුතු වෙත ගෙන යා යුතුවේ.

නව අභින විද්‍යාත්මක පෙරමුණු කැනීම සඳහා ප්‍රධාන වශ පයන්ම අවශ්‍ය වන්නේ බටහිර ලෝකයේ පවා විද්‍යාවේ තත්වය වෙනස් වන බව තේරුම් ගැනීම ය. බටහිර රටවල වෙනස්වීම් විස්තර කරනු ලබන්නේ අර්බුදයක් වශයෙනි. මේ අර්බුදය

හේතු කොට ගෙන විද්‍යාව යොමුවන දිසාව පිළිබඳව පැවති ස්ථිර හැඟීම වෙනස්ව ඇත්තේ ය. ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානවල පවා විද්‍යාත්මක කටයුතු පිළිබඳ ප්‍රබල ආලෝචනයක් සිදු වී ගෙන එයි. මේ නිසා නෙවන ලෝකයේ අප විසින් කළ හැකි වන්නේ ඒ වෙනස් වන බලවේගවලට ප්‍රති ක්‍රියා දැක්වීමයි.

එනම් ඒ වෙනස්වීම්වලට අනුව අපත් හැඩ ගැසීමය. නො එසේ නම් අපට කළ හැක්කේ ඊට වඩා අර්ථවත් මහත් අනු ගමනය කරමින් විද්‍යාවේ තත්වය පිළිබඳ ඒකමතිකභාවය බිඳ වැටී තිබෙන බව පිළිගෙන බටහිර රටවල සිදු වී තිබෙන ඒ වෙනස හොඳ දෙයක් ලෙසට පිළි ගැනීමයි. ඒ මධ්‍යම ප්‍රදේශ යන්හි ග්‍රහණය ලිහිල් වීම නිර්මාණශීලීව විමසමින් අපගේ පර්යේෂණ පෙරමුණු නිර්මාණශීලීව ලකුණු කොට ගන්නට ප්‍රයත්න දැරීම අපට කළ හැකිවේ.